

UZMAN ÖĞRETMENLİK GENİŞ ÖZET SERİSİ 8

OSMAN CEM ÇAKMAK

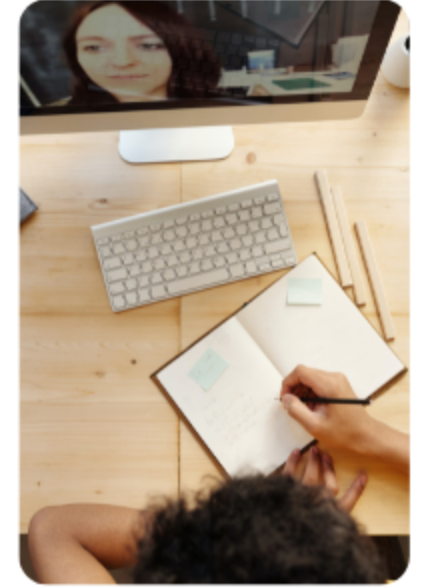
Hata Türleri

OSMAN CEM ÇAKMAK

Sistemik Hata

Ölçülen büyüklüğe, öğretmene ya da ölçme koşullarına göre miktarı değişen hatalardır.

Tesadüfi (Rastlantısal) Hata

Şansla ortaya çıkan ne yönde ve ne ölçüde karıştığı genellikle bilinemeyen hatalardır.

Sabit Hata

Miktarı ölçmeden ölçmeye değişmeyen, diğer bir deyişle her ölçme işlemine aynı miktarda karışan hatalardır.

GEÇERLİLİK SORGULAMA YÖNTEMLERİ

OSMAN CEM ÇAKMAK

KAPSAM GEÇERLİLİĞİ

1

Kapsam geçerliliği özellikle başarı testlerinde aranan bir geçerlilik sorgulamasıdır. Eğitimde öğretmen bir program dâhilinde önceden belirlenen davranışları kazandırmayı amaçlar.

ÖLÇÜT DAYANAKLI GEÇERLİLİK

2

Ölçme aracından elde edilen puanların ölçüt bir puanla (testin tahmin etmeye çalıştığı ve geçerliliği yüksek bir puan) karşılaştırılarak geliştirilen ölçme aracının geçerliliğine ilişkin nitelendirme yapılır.

YAPI GEÇERLİLİĞİ

3

Yapı geçerliliği, bir testin dayandığı kuramsal temelleri ne derece iyi örneklediğiyle ilgilidir. Yapı geçerliliği bir yandan testin ölçtüğü niteliklerin neler olduğunu araştırma, diğer yandan testi alan kişilerin elde ettikleri puanların ne anlama geldiğini açıklama çabalarıyla ilgilidir.

GEÇERLİLİK, GÜVENİLİRLİK VE HATA İLİŞKİSİ

Geçerlilik tüm hata kaynaklarından etkilenirken klasik test Bu nedenle güvenilirlik, geçerlilik için bir ön şart ancak yeterli şart değildir. Diğer bir ifade ile bir testin güvenilir olması onun geçerli olacağı anlamına gelmez ancak bir test geçerli ise büyük olasılıkla güvenilirdir. Kuramına göre güvenilirlik yalnızca tesadüfi hatalardan etkilenir. Ölçme araçlarının psikometrik nitelikleri şu durumlara göre değişebilir: a. Ölçme amacının değişmesi, b. Uygulama grubunun değişmesi, c. Dilin eskimesi / değişmesi, d. Maddelerde ve/veya alt ölçeklerde yapılan değişiklikler, e. Farklı kültürler, f. Kuramsal bilgi birikiminde değişiklikler.

OSMAN CEM ÇAKMAK

KORELASYON

OSMAN CEM ÇAKMAK

Geçerlilik ve güvenilirliği belirlemeye yönelik yöntemler genellikle korelasyon temelli analizlere dayanır. Korelasyon (co-relation), en az iki değişken arasında karşılıklı bir ilişki bulunup bulunmadığı, eğer ilişki varsa bu ilişkinin yönü ve miktarı hakkında bilgi veren istatistik bir tekniktir. “r” ile sembolize edilir. Örneğin Öğrencilerin derse ilişkin tutumları ile ders başarıları arasında bir ilişki var mıdır?

GÜVENİLİRLİK

OSMAN CEM ÇAKMAK

Güvenilir bir ölçme aracı, aynı özellikle ilgili olarak arka arkaya yapılan ölçmelerde yaklaşık olarak aynı sayısal sonucu verir. Güvenilirlik çalışmalarının odak noktası şudur: “Eğer kişi iki defa teste tabi tutulursa iki testten aldığı puanlar birbirine benzer midir ya da birbirine ne kadar yakındır?” Güvenilirlik, genellikle birden çok uygulamaya dayalı yöntemler ve tek uygulamaya dayalı yöntemler başlıkları altında ele alınır. Birden çok uygulamaya dayalı yöntemler altında test-tekrar test ve eşdeğer (paralel) testler yöntemleri, tek uygulamaya dayalı yöntemler altında ise eşdeğer yarılar, KR-20, KR-21, Cronbach alfa, Hoyt’un varyans analizi, McDonald omega vb. yöntemler yer almaktadır.

GELENEKSEL VE DESTEKLEYİCİ YÖNTEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Geleneksel ve destekleyici yöntemlerin karşılaştırmalı avantaj ve dezavantajları

GELENEKSEL YÖNTEMLER

- Ürün değerlendirilir.
- Öğrencinin ulaştığı noktanın tespiti önemlidir.
- Essay dışında genellikle üst düzey düşünme becerilerinin değerlendirilmesinde yetersizdir.
- Değerlendirme öğrenmeden ayırır

DESTEKLEYİCİ YÖNTEMLER

- Süreç ve ürün birlikte değerlendirilir.
- Ne öğrendikleri yanında, öğrendiklerini nasıl kullandıklarıyla ilgilenilir.
- Üst düzey bilişsel düşünme becerilerine odaklanır.
- Değerlendirme öğrenmeyle bütünleşmiştir.

EĞİTİM İZLEME ARAŞTIRMALARI

Günümüzde dünyada önem atfedilen eğitim izleme araştırmalarından birisi olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programında (PISA) ölçülen özellikler “okuryazarlık” olarak tanımlanmaktadır.

OSMAN CEM ÇAKMAK

TIMSS

Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırmasında (TIMSS) matematik ve fen becerileri değerlendirilmektedir. Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu (IEA) tarafından geliştirilmekte ve dört yıllık periyotlarla uygulanmaktadır. Türkiye TIMSS’e 1999 yılında ilk defa 8. sınıf düzeyinde katılım gösterirken 2011 yılından bu yana son üç döngüye hem 8. sınıf hem de 4. sınıf düzeyinde katılmıştır.

PIRLS

Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Araştırmasında (PIRLS) ise okuma becerileri değerlendirilmektedir. IEA tarafından beş yıllık periyotlarla gerçekleştirilen bir izleme çalışmasıdır. Türkiye uzun bir aradan sonra 2021’de tekrar PIRLS’e katılmış ancak bu uygulamanın sonuçları 2022 yılının sonunda açıklanacaktır. Türkiye PIRLS’e ilk defa 2001 yılında katılmıştır.

PISA

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından geliştirilen ve üç yıllık periyotlarla uygulanan izleme çalışmasıdır. OECD, Türkiye’nin kurucu üyesi olduğu bir örgüt olup temel amacı tüm üye ülkeler arasındaki ekonomik iş birliklerini ve kalkınmayı destekleyecek programlar oluşturarak birlikte kalkınmayı sağlamaktır.

OECD SOSYAL VE DUYGUSAL BECERİLER ARAŞTIRMASI

Tüm dünyada sosyal ve duygusal becerilerin önemi ile birlikte eğitim sistemlerindeki ağırlığının artmasıyla beraber 2017 yılında OECD tamamen sosyal ve duygusal beceriler odaklı yeni bir araştırma başlatmıştır. Türkiye de İstanbul'la bu çalışmayakatılmıştır.

Birinci olarak tümüyle sosyal ve duygusal beceriler dikkate alınıyor ki bu diğer tüm izleme araştırmalarından en önemli farkıdır. İkincisi 10 ve 15 yaş grupları ayrı ayrı ele alınmaktadır. Ergenlik sürecini de içerecek şekilde iki ayrı yaş düzeyinin dikkate alınması bu becerilerin nasıl değiştiği hakkında önemli çıkarımlar sağlamaktadır. Üçüncüsü ölçümler, dünyanın farklı bölgelerinde kabul gören beş faktörlü kurama dayalı olarak (Big five modeli) yapılmaktadır.

Ulusal izleme çalışmaları kapsamında Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) araştırması, üst düzey bilişsel becerilere öğrencilerimizin ne kadar sahip olduklarını incelenmekte; Türkçe-Matematik-Fen Öğrenci Başarı İzleme Araştırması (TMF-ÖBA) ise öğrencilerimizin eğitim programına bağlı kazanımlara ulaşma düzeylerini belirlemek üzere yapılmaktadır. Son olarak 2019 yılında ilk defa tamamen bilgisayar ortamında gerçekleştirilen okuma, dinleme, yazma ve konuşma olmak üzere dört temel becerinin hepsini kapsayan Türkçe dil becerilerinin izlenmesi araştırması yapılmış ve yaygınlaştırılmaktadır.

X X

OSMAN CEM ÇAKMAK

iletisim

YOUTUBE
OSMANCEM

INSTAGRAM
OSMANCEM_CAKMAK

TWITTER
OSMANCEM_CAKMAK

